

Verksamhetsstyrningsrapport 2021 /2022

Fastställd av
OK ekonomisk förenings styrelse den 8 april
2022

Verksamhetsstyrningsrapportens bakgrund

För att främja det kooperativa och ömsesidiga företagandet och företagen i Sverige har Svensk Kooperation utarbetat Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag.

Syftet med koden är att främja medlemsdialogen och de demokratiska beslutsprocesserna i kooperativa och ömsesidiga företag samt att öka transparens och öppenhet i styrelsens arbete.

Den kooperativa koden omfattar åtta principer och den innehåller inga regler. Koden är bindande för de företag som antar den. Det ska ske en årlig rapportering av hur koden tillämpats enligt principen följ och förklara, vilket innebär att det ska framgå på vilket sätt principerna har följts.

OK ekonomisk förening (OK) antog Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag på föreningsstämman den 26 maj 2021, då den ersatte OK:s tidigare verksamhetskod och den kallas därefter OK:s verksamhetskod. OK:s stadgar och OK:s verksamhetskod finns båda att läsa på ok.se.

Denna verksamhetsstyrningsrapport är den första enligt nya koden.

Rapportens struktur följer de åtta principerna i OK:s verksamhetskod. Varje avsnitt inleds med kodens principer i kursiv stil. Därefter följer förklaring i form av väsentliga beslut, förhållanden och aktiviteter under året.

2.1 Syfte och medlemsnytta

Styrelsen ska säkerställa att företagets syfte, värdegrund och strategier utgår från medlemmarnas mening och att företaget långsiktigt levererar medlemsnytta.

Styrelsen ska säkerställa att företaget har en öppen kommunikation med medlemmar, medarbetare och andra intressenter, lägga fast riktlinjer för företagets uppträdande i samhället och ange vilka andra regelverk och principer företaget följer.

Kommunikation med medlemmarna sker på flera sätt och på olika nivåer, ofta i dialog. Medlemmar bjuds in till regionens årliga möte där väsentliga händelser under året och vad som planeras för det kommande året rapporteras. I mötena har såväl regionens OK-råd (ägarombud och ersättare) som styrelseledamöter och OKQ8 brukat delta. Under 2021 genomfördes mötet digitalt i form av en inspelad film med föreningens ordförande.

Centralt sker dialog med ägarombuden vid årlig ägarträff (fd dialogträff). Här lyfts frågor av mer principiell natur och dialogen konkretiseras ofta i workshops. Under 2021/2022 genomfördes två sådana träffar, en digital i mars och en i november som genomfördes fysiskt.

Pandemin har självklart påverkat mötesverksamheten och nya kommunikationssätt har provats. Till exempel har sammankallande i regionernas OK-råd bjudits in till digitala möten i samband med val av regionala valberedare. Samtliga förtroendevalda har också bjudits in till två digitala informationsträffar, i november 2021 och februari 2022, då aktuella frågor i föreningen avhandlats.

Kommunikation sker också i nyhetsbrev, på ok.se, i utvalda sociala medier och i verksamhetsberättelsen. En del av medlemsnyttan kommer från OKQ8 och de bidrar även till medlemskommunikationen.

I ägardirektiven för dotterbolagen Laxå Pellets, OK-Förlaget och Bedege har relevanta delar av FN:s hållbarhetsmål lagts till under året.

2.2 Demokratiska processer

Kooperativa företag har demokratiska processer där medlemmarnas mening får ett tydligt genomslag. Processerna ska på ett öppet och transparent sätt främja medlemmarnas medverkan i olika forum och ge möjlighet till påverkan och insyn i verksamheten. Medlemmarna utser också representanter till de högsta beslutande organen.

Styrelsen ska kontinuerligt utvärdera företagets demokratiska organisation och vid behov initiera förändringar.

OK:s demokratiska process är representativ och 121 ägarombud representerar medlemmarna på föreningens högsta beslutande organ, föreningsstämman med varsin röst.

Vid valet av ägarombud 2021 röstade 5457 medlemmar, en tiodubbling jämfört med föregående val. Valet sker sedan fyra år digitalt och normalt under två veckor, vilket ger fler medlemmar möjlighet att rösta.

Regionala valberedare väljs på motsvarande vis och i år röstade 497 medlemmar fram regionala valberedare i 23 regioner. Det är dock ett sätt att stärka demokratin när val och röstning flyttar hem till medlemmen som inte behöver ta sig till ett möte för att nyttja sin demokratiska rättighet.

Alla medlemmar har rätt att ställa förslag till stämman i frågor som rör föreningens verksamhet, motion. Styrelsen ska avge skriftligt yttrande över motion och föreslå stämman beslut. På stämman 2021 behandlades 30 motioner. Som en följd av bifall till en av motionerna finns början till en motionsdatabas på ok.se.

2.3 Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande

Den kooperativa affärsmodellen utgår från att medlemmarna deltar i företagets värdeskapande genom två roller, en affärsrelation och en ägarrelation.

Styrelsen ska säkerställa att dessa relationer är utformade så att de främjar medlemmarnas ekonomi, engagemang och lojalitet.

Ägarrelationen består i att varje medlem genom att erlægga en insats om 250 kronor erhåller en andel i föreningen. Affärsrelationen består i att medlem gör återbäringsgrundande köp. Medlemmar erbjuds också förmåner i form av rabatter och erbjudanden hos OKQ8 och dess partners samt övriga bolag i koncernen.

På föreningsstämman 2021 bifölls delar av en motion som yrkade på att styrelsen skulle utreda och förtydliga återbäringen för medlemmarna. Styrelsens utredning redovisades och diskuterades på dialogträffen i november. Styrelsen kommer med bland annat detta som utgångspunkt fortsätta arbetet med att förbättra och utveckla återbäring och medlemsförmåner.

2.4 Stämman

Stämman ska beredas och genomföras på ett sådant sätt att goda förutsättningar skapas för medlemmarna att utöva sina medlemsrättigheter.

På stämman ska väljas en eller flera personer med uppdrag att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv och lägga fram en granskningsrapport till stämman.

På föreningsstämman 2021 antogs OK:s verksamhetskod. En arbetsgrupp bestående av ägarombud, styrelseledamöter och tjänstemän har på styrelsens uppdrag och utifrån koden tagit fram förslag till arbetsordning för föreningsgranskare samt bedömt att det i vart fall för tillfället inte finns behov av andra nya underliggande dokument.

Stämman 2021 kunde, liksom 2020, inte genomföras fysiskt pga pandemin utan genomfördes som en hybridstämma.

De förtroendevalda revisorerna fick på stämman 2021, enligt den samtidigt antagna koden och stämmobeslut, också rollen som föreningsgranskare med uppdrag att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv och att lägga fram en granskningsrapport till stämman 2022.

2.5 Valberedningen

Samtliga val, till styrelse, revisor till andra förtroendeuppdrag, ska ske transparent och vara förberedda genom en strukturerad valberedningsprocess. Valberedningen också lämna förslag till arvoden för förtroendevalda.

Valberedningar kan förekomma på flera nivåer i organisationen och varje valberedning ska ha riktlinjer för sitt uppdrag. Valberedningens ledamöter ska, oavsett hur de utsett, tillvarata företagets och medlemmarnas intresse.

Valberedningen, som arbetar oberoende, är föreningsstämmans organ med uppgift att bereda stämmans beslut i val och arvodesfrågor. Valberedningen ska utgöras av fem personer. Val som ska beredas är styrelse och förtroendevalda revisorer, sedan 2021 tillika föreningsgranskare.

I föreningen finns också en valberedningskommitté bestående av två styrelseledamöter och två ägarombud, vilka har till uppdrag att föreslå stämmans ledamöter i valberedningen. Styrelsen utser inom sig sina ledamöter i valberedningskommittén medan ägarombuden nomineras och väljs av ägarombuden. I syfte att stärka demokratin och möjliggöra för fler ägarombud att delta i val sker även val av ägarombud till valberedningskommittén sedan en tid tillbaka digitalt och under en period i stället för vid visst tillfälle.

2.6 Styrelsen

Styrelsens kompetens ska vara anpassad till verksamhetens komplexitet och omfattning. Förutom medlemmar i föreningen ska styrelsen vid behov även ha externa ledamöter som tillför ytterligare kompetens.

Styrelsens ordförande leder styrelsens arbete och ansvarar för att styrelsen arbetar på ett effektivt sätt. Ordföranden ska på ett objektivt sätt främja en öppen debatt och konstruktiva diskussioner inom styrelsen. Varje ledamot ska agera självständigt och med integritet.

Enligt stadgarna ska styrelsen bestå av fem till nio stämموvalda ledamöter, inklusive ordförande. Styrelsen har under året sammanträtt sju gånger (fem ordinarie, ett konstituerande och ett extra styrelsemöte).

Närvaro på styrelsemöten:	Styrelsemöten
Jimmy Jansson, ordförande	7 av 7
Åsa Magnusson, vice ordförande	7 av 7
Tomas Norderheim	7 av 7
Åsa Holmander	7 av 7
Sten-Åke Karlsson	7 av 7
Helena Leufstadius	7 av 7
Maryam Yazdanfar	6 av 7 (ej vid extra styrelsemöte)
Marit Landegren, arbetstagarrepresentant	6 av 7

Styrelsen har bland annat behandlat mål och strategier samt uppföljning och utvärdering av verksamheten. Särskilt fokus har under året legat på återbäring och medlemsnytta.

Styrelsen genomför en årlig utvärdering, vars resultat delges valberedningen.

2.7 Ersättning till ledande befattningshavare

Företaget ska ha övergripande riktlinjer för ersättningar och villkor till ledande befattningshavare (vd och ledningsgrupp)

Riktlinjerna ska tydligt ange hur ersättningar och villkor för vd och ledande befattningshavare fastställs.

Styrelsen ska inrätta ett ersättningsutskott eller själv fullgöra uppgiften.

Principer om ersättning till ledande befattningshavare ska beslutas av stämman. Företagets revisorer ska granska hur principerna har tillämpats och lämna ett skriftligt yttrande till stämman.

Styrelsen har inom sig inrättat ett ersättningsutskott som består av ordförande och vice ordförande. Principer om ersättning till ledande befattningshavare föreslås föreningsstämman 2022.

2.8 Revision, risk och intern kontroll

Styrelsen ska etablera ett ramverk och processer för riskhantering och intern kontroll. Det ska vara anpassat till verksamhetens komplexitet och omfattning och vara föremål för årlig utvärdering.

Styrelsen ska inrätta ett revisionsutskott eller själv fullgöra uppgiften.

Styrelsen ska se till att personer som väljs för att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv har tillgång till relevant information om verksamheten och ett reglerat samarbete med externa revisorer.

Styrelsen har valt att själv fullgöra uppgiften och att inte inrätta ett revisionsutskott. Den främsta anledningen är att de två största verksamheterna OKQ8 och Charge Amps som föreningen är delägare i har inrättat revisionsutskott i sina styrelser.

Föreningsgranskare är valda av föreningsstämman 2021 för att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv. Styrelsen har stadgeenligt fastslagit ovan nämnd arbetsordning för föreningsgranskare, vilka är oberoende i sin granskning. Arbetsordningen anger bland annat att föreningsgranskare ska ha tillgång till relevant information om verksamheten och ett reglerat samarbete med externa revisorer. Styrelsen föreslår stämman 2022 stadgeändring innebärande att det är stämman som från och med 2023 beslutar om arbetsordning för föreningsgranskare.